

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միջոցների մասին

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 94-րդ և 95-րդ հոդվածների համաձայն և կիրառվում է սույն Արձանագրության II բաժնում նշված ապրանքների նկատմամբ (այսուհետ՝ գյուղատնտեսական ապրանքներ):

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

«վարչատարածքային միավորներ»՝ Բելառուսի Հանրապետության և Ղազախստանի Հանրապետության վարչատարածքային միավորները (ներառյալ Մինսկ, Աստանա և Ալմաթի քաղաքները), Ռուսաստանի Դաշնության սուբյեկտները և մունիցիպալ կազմավորումները.

«գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցություն»՝ անդամ պետության կառավարության կամ այլ պետական մարմնի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրողների շահերին ուղղակիորեն կամ իրենց կողմից լիազորված գործակալի միջոցով ցուցաբերվող ֆինանսական օժանդակություն.

«սուբսիդավորող մարմին»՝ անդամ պետության մեկ կամ մի քանի պետական մարմին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, որոնք գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության տրամադրման հարցերում որոշումներ են կայացնում: Լրավճար տրամադրող մարմինը, անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, կարող է լիազորված գործակալի (ցանկացած կազմակերպության) հանձնարարել կամ վերապահել իր վրա դրված մեկ կամ մի քանի այնպիսի գործառույթների իրականացումը, որոնք վերաբերում են գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության միջոցների տրամադրմանը: Լիազորված գործակալի (ցանկացած կազմակերպության) այդպիսի գործողությունները դիտարկվում են որպես սուբսիդավորող մարմնի գործողություններ:

Անդամ պետության նախագահի՝ գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության միջոցների տրամադրմանն ուղղված գործողությունները դիտարկվում են որպես սուբսիդավորող մարմնի գործողություններ:

1. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միջոցները

3. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միջոցները հետևյալն են՝

1) անդամ պետությունների՝ գյուղատնտեսական ապրանքների փոխադարձ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցներ (այսուհետ՝ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցներ),

2) անդամ պետությունների գյուղատնտեսական ապրանքների փոխադարձ առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ (այսուհետ՝ առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ),

3) անդամ պետությունների գյուղատնտեսական ապրանքների փոխադարձ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ (այսուհետ՝ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ):

4. Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցներին են դասվում սույն Արձանագրության III բաժնում նշված միջոցները: Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցները կարող են կիրառվել անդամ պետությունների կողմից առանց սահմանափակումների:

5. Առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներն են՝

գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միջոցները, որոնց տրամադրումը համաձայնեցված է պետական աջակցության այդ միջոցը տրամադրող՝ անդամ պետության տարածքից ցանկացած այլ անդամ պետության տարածք գյուղատնտեսական ապրանքի՝ իրականացված կամ ապագայում հնարավոր արտահանման արդյունքներով, որոնք պետական աջակցության տրամադրման միակ պայմանն են կամ մի քանի պայմաններից մեկն են,

գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միջոցները, որոնց տրամադրումը՝ որպես միակ պայման կամ մի քանի պայմաններից մեկը, կապված է բացառապես այն անդամ պետության տարածքի ծագում ունեցող գյուղատնտեսական ապրանքների ձեռքբերման կամ օգտագործման հետ, որը տրամադրում է պետական աջակցության այդ միջոցը, այդ անդամ պետության տարածքում գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրության ժամանակ՝ անկախ այն բանից՝ սահմանվում են արդյոք կոնկրետ ապրանքները, դրանց ծավալը,

արժեքը, ծավալի կամ արտադրության արժեքի կամ հայրենական ապրանքների օգտագործման մասնաբաժինը, օգտագործվող հայրենական ապրանքների արտադրության տեղայնացման մակարդակը.

Առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների ցանկը նշված է սույն Արձանագրության IV բաժնում:

6. Անդամ պետությունները չպետք է կիրառեն առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ:

7. Առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների շարքին դասվում են այն միջոցները, որոնք չեն կարող դասվել սույն Արձանագրության 4-րդ և 5-րդ կետերում նշված միջոցների շարքին:

8. Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների մակարդակը, որը հաշվարկվում է որպես գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության տոկոսային հարաբերություն՝ արտադրված գյուղատնտեսական ապրանքների համախառն վերցված արժեքի նկատմամբ, սահմանվում է որպես թույլատրված ծավալ և չպետք է գերազանցի 10 տոկոսը՝ մինչև սույն կետի երրորդ պարբերությանը համապատասխան պարտավորություններն ուժի մեջ մտնելը:

Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների թույլատրված մակարդակի հաշվարկի մեթոդաբանությունը մշակվում է անդամ պետությունների կողմից՝ հաշվի առնելով միջազգային փորձը, և հաստատվում է Հանձնաժողովի խորհրդի կողմից:

Անդամ պետությունների՝ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների նկատմամբ պարտավորությունները սահմանվում են նշված մեթոդաբանության համաձայն և հաստատվում են Բարձրագույն խորհրդի կողմից:

Սույն կետի դրույթների կիրառումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 106-րդ հոդվածով նախատեսված անցումային դրույթները:

9. Պետության՝ Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությանը միանալուց հետո տվյալ անդամ պետության՝ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների առնչությամբ որպես ԱՀԿ-ին միանալու պայման ընդունված պարտավորությունները Միության շրջանակներում դառնում են իր պարտավորությունները:

10. Պետությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալների հաշվարկն իրականացվում է սույն Արձանագրության V բաժնի համաձայն՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 8-րդ կետով նախատեսված առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցների թույլատրված մակարդակը:

II. Այն ապրանքները, որոնց նկատմամբ կիրառվում են գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միասնական կանոններ

11. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության միասնական կանոնները կիրառվում են ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ հետևյալ ապրանքների նկատմամբ՝

1) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 01–24 խմբեր՝ բացառությամբ 03 խմբի (ձկներ և խեցեմորթներ, կակղամարմիններ և ջրային այլ անողնաշարավորներ), 1604 (պատրաստի կամ պահածոյացված ձուկ, թառափազգիների ձկնկիթ և դրա փոխարինիչներ՝ պատրաստած ձկնկիթից) և 1605 (պատրաստի կամ պահածոյացված խեցեմորթներ, կակղամարմիններ և ջրային այլ անողնաշարավորներ) ապրանքային դիրքերի.

2) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 2905 43 000 0 ենթադիրք (մաննիտ).

3) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 2905 44 ենթադիրք, (D–գլյուցիտ (սորբիտ)).

4) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 3301 ապրանքային դիրք (եթերայուղեր (տերպեններ պարունակող կամ չպարունակող)՝ ներառյալ էքստրակտները և բացարձակ յուղերը. ռետինանյութեր. լուծամզված եթերայուղեր. եթերայուղերի խտանյութեր՝ ճարպերի, չցնդող յուղերի, մոմերի կամ համանման նյութերի մեջ՝ ստացված անֆլերաժի կամ թթվամշակման մեթոդով. եթերայուղերի տերպենազերծումից ստացված տերպենային կողմնակի արգասիքներ. եթերայուղերի ջրային թորվածքներ և ջրային լուծույթներ).

5) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 3501–3505 ապրանքային դիրքեր (կազեին, կազեինատներ և կազեինի այլ ածանցյալներ, կազեինային սուսինձներ.ալբումիններ (ներառյալ երկու կամ ավելի շիճուկային սպիտակուցների խտածոները, որոնք պարունակում են չոր նյութի հաշվարկով 80 զանգ.%-ից ավելի շիճուկային սպիտակուցներ), ալբումինատներ և ալբումինի այլ ածանցյալներ.ժելատին (այդ թվում՝ ուղղանկյուն (ներառյալ քառակուսի) թերթերով՝ մակերևութային մշակմամբ կամ առանց մշակման, ներկած կամ չներկած) և ժելատինի ածանցյալները. ձկնասոսիձ.կենդանական ծագման այլ սուսինձներ (բացառությամբ 3501 ապրանքային դիրքի կազեինային սուսինձների). պեպտոններ և դրանց ածանցյալները. սպիտակուցային այլ նյութեր և դրանց ածանցյալները՝ այլ տեղում չհիշատակված կամ չընդգրկված. կաշվի կամ հում կաշվի փոշի՝ քրոմապատված կամ չքրոմապատված. դեքստրիններ և այլ վերափոխված օսլաներ (օրինակ՝ օսլաներ՝ նախապես ժելատինացված կամ վերածված բարդ եթերի). Սուսինձներ՝ օսլաների, դեքստրինների կամ վերափոխված այլ օսլաների հիմքի վրա ստացված

բացառությամբ 3503 00 8001 (չոր ձկնասուսինձ) և 3503 00 800 2 (հեղուկ ձկնասուսինձ) ապրանքային դիրքերում դասվածների)։

6) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 3809 10 ենթադիրք (հարդարման միջոցներ, ներկումն արագացնելու կամ ներկանյութերը սևեռակելու միջոցներ և այլ նյութեր ու պատրաստուկներ (օրինակ՝ մշակման և խաճատման նյութեր), որոնք կիրառվում են մանածագործական, թղթի, կաշվի արդյունաբերության մեջ կամ համանման ճյուղերում, այլ տեղում չհիշատակված կամ չընդգրկված օսլայանման նյութերի հիմքով)։

7) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 3824 60 ենթադիրք (սորբիտ՝ բացի 2905 44 ենթադիրքում նշված սորբիտից)։

8) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 4101–4103 ապրանքային դիրքեր (խոշոր եղջերավոր անասունների (այդ թվում՝ գոմեշների) կամ ձիազգի կենդանիների չմշակված մորթիներ (թարմ կամ աղադրված, չոր, մոխրած, աղաջրած կամ այլ կերպ կոնսերվացված, բայց չդաբաղած, չմագաղաթացրած և հետագա մշակման չենթարկված), մագաձածկույթով կամ առանց մագաձածկույթի, երկտակված կամ չերկտակված. չմշակված՝ ոչխարների մորթիներ կամ գառների մորթիներ (թարմ կամ աղադրված, չորացրած, մոխրած, աղաջրած կամ այլ կերպ կոնսերվացված, բայց չդաբաղած, չմագաղաթացրած և հետագա մշակման չենթարկված), բրդե ձածկույթով կամ առանց բրդե ձածկույթի, երկտակված կամ չերկտակված, բացի տվյալ խմբի 1 գ ծանոթագրությամբ բացառվածներից. այլ չմշակված մորթիներ (թարմ կամ աղադրված, չորացրած, մոխրած, աղաջրած կամ այլ կերպ կոնսերվացված, բայց չդաբաղած, չմագաղաթացրած կամ հետագա մշակման չենթարկված), մագաձածկույթով կամ առանց մագաձածկույթի, երկտակված կամ չերկտակված բացառությամբ տվյալ խմբի 1(բ) կամ 1(գ) ծանոթագրություններով բացառվածները)։

9) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 4301 ապրանքային դիրք (մուշտակամորթ հումք (ներառյալ գլուխները, պոչերը, թաթերը և այլ մասեր կամ կտորտանքը՝ պիտանի մորթեղենի արտադրության համար)՝ բացառությամբ 4101, 4102 կամ 4103 ապրանքային դիրքերում նշված չմշակված մորթիների)։

10) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 5001 00 000 0–5003 00 000 0 ապրանքային դիրքեր (ջերամի բոժոժ, հետ կծկելու համար պիտանի. հումք–մետաքս (չոլորած). մետաքսի մնացուկներ (ներառյալ կծկելու համար ոչ պիտանի բոժոժները, բոժոժաթելի մնացորդները և փխրունացրած հումքը)։

11) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 5101–5103 ապրանքային դիրքեր (բուրդ, սանդերքագզման կամ սանրագզման չենթարկված. կենդանիների մազ՝ բարակ կամ կոշտ, սանդերքագզման կամ սանրագզման չենթարկված. կենդանիների բրդի կամ բարակ

կամ կոշտ մազի մնացորդներ՝ ներառյալ մանվածքային մնացուկները՝ բայց բացառելով փխրունացրած հումքը)։

12) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 5201 00–5203 00 000 0 ապրանքային դիրքեր (բամբակի մանրաթել, սանդերքագզման կամ սանրագզման չենթարկած. բամբակի մանրաթելի մնացորդներ (ներառյալ մանվածքային մնացուկներն ու փխրունացրած հումքը). բամբակի մանրաթել, սանդերքագզման կամ սանրագզման ենթարկած)։

13) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 5301 ապրանքային դիրք (վուշ–հումք կամ վուշ՝ մշակված, բայց չմանված. վուշի քոլք և մնացորդներ (ներառյալ մանվածքային մնացուկներն ու փխրունացրած հումքը))։

14) ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 5302 ապրանքային դիրք (կանեփի մանրաթել (cannabis sativa L.)), չմշակած կամ մշակած, բայց չմանած. կանեփաթելի քոլք և մնացորդներ (ներառյալ մանվածքային մնացուկները և փխրունացրած հումքը)։

III. Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցները

12. Առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցները, որոնք իրականացվում են ի նպաստ գյուղատնտեսական ապրանքներ արտադրողների, պետք է համապատասխանեն հետևյալ հիմնական չափանիշներին՝

1) աջակցությունը տրամադրվում է բյուջեի միջոցների (չպահանջված եկամուտների) հաշվին, այդ թվում՝ պետական ծրագրերի շրջանակներում, սակայն ոչ սպառողների միջոցների հաշվին։ Չպահանջված եկամուտներ ասելով հասկացվում է բյուջե վճարման ենթակա պարտադիր վճարներ, որոնցից անդամ պետությունը վերջնական կամ ժամանակավոր հրաժարվել է։

2) աջակցությունը չպետք է ունենա արտադրողների գների պահպանման հետևանք։

13. Ի լրումն սույն Արձանագրության 12–րդ կետում նշված չափորոշիչների՝ առևտրի վրա խաթարող ազդեցություն չունեցող միջոցները պետք է բավարարեն սույն Արձանագրության 14–26–րդ կետերով նախատեսված հատուկ չափորոշիչները և պայմանները։

14. Ընդհանուր բնույթի ծառայություններ մատուցելու պետական ծրագրերը նախատեսում են ծառայություններ մատուցելու կամ գյուղատնտեսությանը կամ գյուղի բնակչությանն արտոնություններ տրամադրելու համար բյուջեի միջոցներից հատկացումներ (չպահանջված եկամուտների օգտագործում)՝ բացի ուղղակի վճարումներից նրանց, որոնք արտադրում կամ վերամշակում են գյուղատնտեսական ապրանքները։

15. Ընդհանուր բնույթի ծառայությունների մատուցման պետական ծրագրերը կարող են իրականացվել հետևյալ ուղղություններով՝

1) գիտական, այդ թվում՝ ընդհանուր բնույթի հետազոտություններ, շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի հետ կապված հետազոտություններ և կոնկրետ արտադրատեսակներին վերաբերող հետազոտական ծրագրեր,

2) պայքար վնասատուների և հիվանդությունների դեմ՝ ներառյալ վնասատուների ու հիվանդությունների դեմ պայքարի ընդհանուր միջոցները, ինչպես նաև կոնկրետ ապրանքին վերաբերող միջոցները, օրինակ՝ վաղ կանխազգուշացման համակարգեր, կարանտին և ոչնչացում,

3) կադրերի՝ ընդհանուր և հատուկ պատրաստում,

4) տեղեկատվության տարածում, խորհրդատվական ծառայություններ՝ ներառյալ արտադրողներին և սպառողներին տեղեկատվության ու արդյունքների փոխանցման դյուրացմանն ուղղված միջոցների տրամադրումը,

5) տեսչական ծառայություններ՝ ներառյալ ընդհանուր տեսչական ծառայությունները և առանձին գյուղատնտեսական ապրանքների ստուգումը՝ առողջապահական, անվտանգության, ստանդարտացման և ըստ որակի տեսակավորելու նպատակով,

6) շուկայահանման և գյուղատնտեսական ապրանքների առաջխաղացման ծառայություններ՝ ներառյալ շուկայահանմանը վերաբերող տեղեկատվությունը, խորհրդատվությունները և կոնկրետ գյուղատնտեսական ապրանքների առաջխաղացումը (բացառությամբ ոչ կոնկրետ նպատակներին ուղղված ծախսերի, որոնք կարող են վաճառողների կողմից օգտագործվել գյուղատնտեսական ապրանքների իրացման գները նվազեցնելու և գնորդներին անմիջական տնտեսական արտոնություններ տրամադրելու համար),

7) ենթակառուցվածքին առնչվող ծառայություններ՝ ներառյալ էլեկտրամատակարարումը, ճանապարհները և հաղորդակցության այլ ուղիներ, շուկաների և նավահանգիստների սարքավորումները, ջրամատակարարումը, ամբարտակներն ու ցամաքուղային (դրենաժային) համակարգերը, ենթակառուցվածքի ստեղծմանն ուղղված աշխատանքները՝ շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի զուգակցմամբ: Միջոցները բոլոր դեպքերում ուղղվում են միայն ընդհանուր օգտագործման ենթակառուցվածքի կապիտալ շինությունների և հանրամատչելի օբյեկտների սարքավորումներով համալրմանն ու շինարարությանը՝ բացառությամբ այն միջոցների, որոնք ուղղվում են շահագործման ծախսերի կամ արտոնություններ ունեցող սպառողների սպասարկումից չստացված եկամտի վճարմանը:

16. Պարենային անվտանգությունն ապահովելու համար պետական պահուստների ստեղծումն իրականացվում է պարենի պաշարները կուտակելու և պահելու նպատակով տրամադրվող ու անդամ պետության պարենային անվտանգության ապահովման ծրագրերի շրջանակներում հատկացվող ֆինանսական միջոցների (չպահանջված եկամուտների) հաշվին, և դրանք պետք է համապատասխանեն հետևյալ պահանջներին՝

1) պարենային անվտանգությունն ապահովելու նպատակով պետական պահուստի ծավալը և կուտակումը պետք է համապատասխանեն բացարձակապես պարենային անվտանգությանը վերաբերող՝ նախապես սահմանված նպատակներին.

2) պահուստների կուտակման և բաշխման գործընթացը ֆինանսական ծախսերի առումով պետք է լինի թափանցիկ.

3) պարենի գնումներն իրականացվում են ընթացիկ շուկայական գներով, պարենային պահուստներից վաճառքը՝ համապատասխան որակի կոնկրետ արտադրատեսակի ընթացիկ ներքին շուկայական գներից ոչ ցածր գներով:

17. Ներքին պարենային օգնություն ցուցաբերելը բնակչության կարիքավոր հատվածին իրականացվում է բյուջետային միջոցների (չպահանջված եկամուտներ) հաշվին:

Ներքին պարենային օգնություն ցուցաբերելը պետք է համապատասխանի հետևյալ պահանջներին՝

ներքին պարենային օգնություն ստանալու իրավունքը սահմանվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ.

ներքին պարենային օգնությունը տրամադրվում է շահագրգիռ անձանց՝ պարենի անմիջական առաքումների կամ շուկայական կամ սուբսիդավորված գներով այդ անձանց կողմից պարենի ձեռքբերման համար միջոցների տրամադրման ձևով.

պարենի գնումները ներքին պարենային օգնություն տալու շրջանակներում իրականացվում են ընթացիկ շուկայական գներով, իսկ ֆինանսավորումը և բաշխումը թափանցիկ են:

18. Ուղղակի վճարումների ձևով արտադրողներին տրամադրվող պետական աջակցության (չպահանջված եկամուտների և բնաիրային արտահայտությամբ վճարումների օգտագործման) միջոցները պետք է համապատասխանեն սույն Արձանագրության 12-րդ կետում նշված չափանիշներին, որոնք վերաբերում են սույն Արձանագրության 19-26-րդ կետերում նշված ուղղակի վճարումների առանձին տեսակներին: Ուղղակի վճարումները՝ բացի սույն Արձանագրության 19-26-րդ

կետերում նշվածներից, պետք է համապատասխանեն սույն Արձանագրության 19–րդ կետի 2–րդ և 3–րդ ենթակետերում նշված պահանջներին՝ ի լրումն սույն Արձանագրության 12–րդ կետում նշված ընդհանուր չափորոշիչների:

19. Արտադրողների եկամուտների «չկապակցված» աջակցությունը պետք է համապատասխանի հետևյալ պահանջներին՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը սահմանվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ ելնելով, պայմանավորված եկամտի մակարդակից, արտադրողի կարգավիճակից, արտադրության գործոնների օգտագործումից կամ որոշակի և ֆիքսված բազային ժամանակահատվածում արտադրության մակարդակից.

2) վճարումների գումարը կախված չէ արտադրանքի տեսակից կամ ծավալից (ներառյալ անասնազլխաքանակը), արտադրված արտադրանքի ներքին կամ համաշխարհային գնից և արտադրության գործոններից.

3) վճարումներն ստանալու համար չի պահանջվում ներկայացնել արտադրանքը:

20. Պետական իշխանության լիազոր մարմինների ֆինանսական մասնակցությունը եկամուտների ապահովագրման և դրանց անվտանգության ապահովման ծրագրերում պետք է համապատասխանեն հետևյալ պահանջներին՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը սահմանվում է այն եկամուտների կորուստների միջոցով (մինչդեռ հաշվի են առնվում միայն գյուղատնտեսությունից ստացվող եկամուտները), որոնք գերազանցում են նախորդ 3–ամյա ժամանակահատվածում ստացված միջին համախառն եկամտի կամ զուտ եկամտի ձևով դրա համարժեքից (այդպիսի կամ համանման ծրագրերի շրջանակներում ստացված եկամուտների բացառությամբ) կամ նախորդ 3 տարվա համար միջին այն ցուցանիշի 30 տոկոսը, որը հաշվարկվել է նախորդ 5–ամյա ժամանակահատվածի հիման վրա, որից բացառվել են տարեկան ամենաբարձր և ամենացածր ցուցանիշները: Այս պայմանին համապատասխանող յուրաքանչյուր արտադրող իրավունք ունի վճարումներ ստանալու.

2) փոխհատուցումների գումարը չի կարող գերազանցել արտադրողի այն տարվա եկամտի կորուստների 70 տոկոսը, որում արտադրողն օգնություն ստանալու իրավունք է ստանում.

3) վճարումների գումարը կախված չէ արտադրանքի տեսակից կամ ծավալից (ներառյալ անասնազլխաքանակը), արտադրված արտադրանքի ներքին կամ համաշխարհային գնից և արտադրության գործոններից.

4) այն դեպքում, երբ գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրողը 1 օրացուցային տարվա ընթացքում ստանում է պետական աջակցություն՝ համաձայն

սույն կետի և սույն Արձանագրության 21-րդ կետի, ապա փոխհատուցումների ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել արտադրողի ընդհանուր կորուստների 100 տոկոսը:

21. Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքի և անասունների ապահովագրման ծրագրերում՝ տարերային կամ այլ աղետների ժամանակ օգնության տրամադրման կարգով ապահովագրության ծրագրերի շրջանակներում ուղղակիորեն կամ պետական իշխանության մարմինների (ներանց կողմից լիազորված կազմակերպությունների) ֆինանսական մասնակցությամբ կատարվող վճարումները պետք է համապատասխանեն հետևյալ պահանջներին՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը ծագում է, երբ պետական իշխանության լիազոր մարմինները պաշտոնապես ընդունում են, որ տեղի է ունեցել կամ տեղի է ունենում տարերային կամ այլ աղետ (ներառյալ անդամ պետության տարածքում հիվանդությունների բռնկումները, վարակումը վնասատուներով, մորեխների ներխուժումը, բնական հրդեհները, երաշտները, ջրհեղեղները և այլ վտանգավոր հիդրոօդերևութաբանական երևույթներ, տեխնաժին բնույթի իրադարձությունները, միջուկային վթարներն ու ռազմական գործողությունները)։

2) վճարումների գումարը սահմանվում է՝ ելնելով արտադրական կորուստների ծավալից, որոնք գերազանցում են նախորդ 3-ամյա ժամանակահատվածում արտադրության միջին ցուցանիշի կամ նախորդ 5-ամյա ժամանակահատվածի հիման վրա՝ ամենամյա ամենաբարձր և ամենացածր ցուցանիշների բացառմամբ հաշվարկված 3-ամյա ցուցանիշի 30 տոկոսը։

3) վճարումները կատարվում են տարերային կամ այլ աղետով պայմանավորված եկամտի, անասնազխաբանակի կորուստների (ներառյալ կենդանիների անասնաբուժական սպասարկման հետ կապված վճարները), գյուղատնտեսական նշանակության հողերը շրջանառությունից դուրս գալու և արտադրության այլ գործոնների կապակցությամբ։

4) վճարումների գումարը չպետք է գերազանցի արտադրողի կորուստների ընդհանուր արժեքը, որոնք պայմանավորված են տարերային կամ այլ աղետով՝ անկախ արտադրվելիք արտադրանքի տեսակից կամ քանակից։

5) վճարումների գումարը չպետք է գերազանցի սույն կետի 3-րդ ենթակետում սահմանված՝ հետագա կորուստները կանխելու կամ մեղմելու համար անհրաժեշտ մակարդակը։

6) այն դեպքում, երբ արտադրողը 1 օրացուցային տարվա ընթացքում ստանում է պետական աջակցություն՝ համաձայն սույն կետի և սույն Արձանագրության 20-րդ կետի, ապա փոխհատուցումների ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել արտադրողի ընդհանուր կորուստների 100 տոկոսը։

22. Կառուցվածքային փոփոխություններին ուղղված օժանդակությունն արտադրողներին իրենց գործունեությունը դադարեցնել դրդող ծրագրերի միջոցով նախատեսում է հետևյալը՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը պայմանավորվում է հստակ սահմանված չափանիշներով՝ այնպիսի ծրագրերի շրջանակներում, որոնք նախատեսված են գյուղատնտեսական ապրանքային արտադրանքի արտադրությամբ զբաղված անձանց գործունեության դադարեցման դյուրացմանը կամ նրանց՝ տնտեսության այլ հատվածներ տեղափոխման համար.

2) վճարումները կախված են օգնությունն ստացողի կողմից գյուղատնտեսական ապրանքային արտադրանքի լիակատար և մշտական դադարեցումից:

23. Ռեսուրսների օգտագործման դադարեցմանն ուղղված ծրագրերի միջոցով աջակցությունը կառուցվածքային փոփոխություններին նախատեսում է հետևյալը՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը պայմանավորված է հստակ սահմանված չափանիշներով՝ այնպիսի ծրագրերի շրջանակում, որոնք ուղղված են հողի կամ այլ ռեսուրսների՝ ներառյալ ընտանի անասունների՝ գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրության նպատակներով օգտագործման դադարեցմանը.

2) վճարումները կախված են հողը՝ գյուղատնտեսական ապրանքային արտադրանքի արտադրության ոլորտից առնվազն 3 տարով դուրս բերելուց, իսկ ընտանի անասունների դեպքում՝ դրա սպանդից՝ այն բուծելը հետագայում հրաժարվելուց.

3) վճարումներն իրականացնելու համար չի պահանջվում և չի որոշակիացվում այդպիսի հողերի և այլ ռեսուրսների այլընտրանքային օգտագործումը, որոնք հանված են գյուղատնտեսական ապրանքային արտադրանքի արտադրությունից.

4) վճարումները կախված չեն արտադրանքի տեսակներից, քանակից, հողի կամ արտադրության համար պահպանվող այլ ռեսուրսների օգտագործմամբ արտադրված արտադրանքի ներքին կամ համաշխարհային գներից:

24. Ներդրումների խթանման միջոցով կառուցվածքային փոփոխություններին ուղղված օժանդակությունը նախատեսում է հետևյալը՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը պայմանավորված է պետական այնպիսի ծրագրերի շրջանակներում հստակ սահմանված չափանիշներով, որոնք նախատեսված են օբյեկտիվորեն ապացուցված կառուցվածքային կորուստների հետևանքով արտադրողի գործունեության ֆինանսական կամ ֆիզիկական վերակառուցման համար: Այդպիսի վճարումներ ստանալու իրավունքը նաև կարող է

հիմնվել գյուղատնտեսական հանդավարների ապապետականացման հստակ սահմանված կառավարական ծրագրի վրա.

2) վճարումների գումարը չի սահմանվում տվյալ արտադրողի կողմից արտադրված արտադրանքի տեսակների կամ ծավալի (ներառյալ անասնագլխաքանակը) հիման վրա և կախված չէ դրանցից՝ բացառությամբ սույն կետի 5-րդ ենթակետում նախատեսված պահանջի.

3) վճարումների գումարը չի սահմանվում կոնկրետ ապրանքների ներքին կամ համաշխարհային գների հիման վրա և կախված չէ դրանցից.

4) վճարումները տրամադրվում են միայն այն ժամանակահատվածով, որն անհրաժեշտ է ներդրումներ իրականացնելու համար, որոնց համար նախատեսված են այդ վճարումները.

5) վճարումներն իրականացնելու ժամանակ աջակցությունն ստացողին չի կարգադրվում և ոչ մի կերպ չի նշվում, թե նա ինչպիսի գյուղատնտեսական ապրանքներ պետք է արտադրի՝ բացառությամբ որևէ կոնկրետ արտադրատեսակ չարտադրելու պահանջի.

6) վճարումները սահմանափակվում են կառուցվածքային կորուստների փոխհատուցման համար պահանջվող գումարով:

25. Շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերին առնչվող վճարներն իրականացվում են՝ հաշվի առնելով հետևյալը՝

1) վճարումներ ստանալու իրավունքը պայմանավորված է շրջակա միջավայրի պաշտպանության և պահպանմանն ուղղված պետական ծրագրում մասնակցությամբ ու կախված է տվյալ պետական ծրագրով նախատեսված կոնկրետ պայմանները կատարելուց՝ ներառյալ արտադրության մեթոդներին կամ անհրաժեշտ նյութերին վերաբերող պայմանները.

2) վճարումների գումարը սահմանափակվում է պետական ծրագրի կատարման հետ կապված լրացուցիչ ծախսերի կամ եկամտի կորուստների չափով:

26. Տարածքային օգնության ծրագրերով վճարումներն իրականացվում են՝ հաշվի առնելով հետևյալը՝

1) վճարումների իրավունքը տրամադրվում է անբարենպաստ շրջաններում արտադրողներին: Անբարենպաստ շրջանն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված վարչական և (կամ) տնտեսական տարածք է.

2) վճարումների գումարը չի սահմանվում գյուղատնտեսական ապրանքի (ներառյալ անասնագլխաքանակը) տեսակների կամ ծավալի հիման վրա և կախված չէ դրանցից, սակայն կապված է այդ ապրանքի արտադրության կրճատման հետ.

3) վճարումների գումարը չի սահմանվում կոնկրետ ապրանքների ներքին կամ համաշխարհային գների հիման վրա և կախված չէ դրանցից.

4) վճարումներն արտադրողներին են տրամադրվում միայն այն շրջաններում, որոնք ունեն օգնություն ստանալու իրավունք, և դրանք այդպիսի շրջաններում հասանելի են բոլոր արտադրողների համար.

5) արտադրության գործոնների հետ կապված վճարումներն իրականացվում են աստիճանաբար նվազող սանդղակով՝ արտադրության տվյալ գործոնին առնչվող շեմից վեր.

6) վճարումների գումարը սահմանափակվում է նշված տարածքում գյուղատնտեսական ապրանքներին առնչվող լրացուցիչ ծախսերի կամ եկամտի կորուստների չափով:

IV. Առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցները

27. Առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն ունեցող միջոցներ են ճանաչվում՝

1) գյուղատնտեսական ապրանքների կոնկրետ արտադրողներին, դրանց խմբին կամ միավորմանն ուղղակի վճարումների կատարումը (ներառյալ բնափրային արտահայտությամբ վճարները)՝ կախված այդպիսի ապրանքների արտահանման արդյունքներից.

2) գյուղատնտեսական ապրանքների ոչ առևտրային պաշարներ վաճառելը կամ այլ անդամ պետության տարածք արտահանման համար առաջարկելը՝ անդամ պետության ներքին շուկայում գնորդներին համանման ապրանքի համար առաջարկվող գներից ցածր գներով.

3) գյուղատնտեսական ապրանքներն այլ անդամ պետության տարածք արտահանելու ժամանակ վճարումների կատարումը կառավարության աջակցությամբ ֆինանսավորվում է ինչպես պետական միջոցների, այնպես էլ այլ միջոցների հաշվին՝ ներառյալ վճարումները, որոնք ֆինանսավորվում են գյուղատնտեսական արտադրատեսակի նկատմամբ կիրառվող հավաքագրումից ստացվող հասույթից կամ այն գյուղատնտեսական արտադրատեսակի նկատմամբ կիրառվող հավաքագրումից ստացված հասույթից, որից արտադրվել է այլ Կողմ պետության տարածք արտահանվող արտադրատեսակը.

4) պետական աջակցության տրամադրում՝ այլ անդամ պետության տարածք գյուղատնտեսական ապրանքների շուկայահանմանն ու առաջխաղացմանն առնչվող ծախսերի նվազեցման նպատակով (բացառությամբ արտահանման և

խորհրդատվական ծառայությունների զարգացմանն օժանդակող լայնատարած ծառայությունների՝ ներառյալ բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների, արտադրանքի որակի բարձրացման հետ կապված ծախսերը և վերամշակման հետ կապված այլ ծախսեր, ինչպես նաև միջազգային փոխադրումների հետ կապված ծախսերը.

5) այլ անդամ պետության տարածք արտահանելու համար նախատեսված գյուղատնտեսական ապրանքների փոխադրման ներքին սակագների սահմանումը՝ ավելի բարենպաստ պայմաններով, քան ներքին սպառման համար նախատեսված գյուղատնտեսական ապրանքների փոխադրման ժամանակ.

6) գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության տրամադրում՝ կախված այլ անդամ պետության տարածք արտահանելու համար նախատեսված արտադրանքի մեջ գյուղատնտեսական ապրանքներ ներառված լինելուց:

V. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալների հաշվարկը

28. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալների հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում՝

1) դրամական միջոցների ուղղակի փոխանցումը.

2) պարտավորության կատարման երաշխիքի տրամադրումը (օրինակ՝ փոխատվությունների և փոխառությունների գծով երաշխիքներ).

3) ապրանքի, ծառայության, արժեթղթերի, ձեռնարկության (գույքային համալիրի) կամ դրա մի մասի, կազմակերպության կանոնադրական ֆոնդի մասնաբաժնի (ներառյալ բաժնետոմսերի ձեռքբերումը), այլ գույքի, մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների և այլնի ձեռքբերումը պետության կողմից շուկայականից բարձր գնով.

4) պետության և վարչատարածքային միավորների վճարման ենթակա բյուջետային եկամուտների գանձումից լրիվ կամ մասնակի հրաժարում (օրինակ՝ բյուջե վճարումների մասով պարտքի դուրսգրում և այլն).

5) ապրանքների կամ ծառայությունների արտոնյալ պայմաններով կամ անհատույց տրամադրում.

6) գնային աջակցություն, որը միավորում է շուկայական գների մակարդակի պահպանմանն ուղղված միջոցները:

29. Դրամական միջոցների ուղղակի փոխանցման դեպքում գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալը

համապատասխանում է անհատույց տրամադրված միջոցների գումարին (օրինակ՝ դոտացիաների, փոխհատուցումների միջոցով և այլն): Այն դեպքում, երբ միջոցները տրամադրվում են վերադարձելիության հիմունքներով՝ հասանելի շուկայում (բանկային վարկերի, պարտատոմսերի և այլնի շուկա) ձևավորված պայմաններից ավելի բարենպաստ պայմաններով, ապա աջակցության ծավալը սահմանվում է որպես տարբերություն այն գումարի, որը կպահանջվեր վճարել տվյալ միջոցների՝ դրանք շուկայում ստանալու դեպքում օգտագործման դիմաց և փաստացի վճարված գումարի միջև:

30. Պարտավորության կատարման համար տրամադրված երաշխիքի մասով գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալը սահմանվում է որպես տարբերություն այն գումարի միջև, որը կպահանջվեր վճարել՝ ելնելով ապահովագրական ծառայությունների հասանելի շուկայում համապատասխան պարտավորությունը չկատարելու ռիսկի ապահովագրության սակագնից, և այն գումարի միջև, որը պետք է վճարվի սուբսիդավորող մարմնին երաշխիքի տրամադրման համար:

Երաշխիքի կատարման բյուջետային ծախսերը ներառվում են պետական աջակցության ծավալի մեջ՝ սույն կետի առաջին մասին համապատասխան հաշվարկված մակարդակը գերազանցող գումարի չափով:

Սույն Արձանագրության VI բաժնով նախատեսված ծանուցագրերում անդամ պետությունները ներառում են տեղեկատվություն, որը թույլ է տալիս գնահատել պարտավորությունների կատարման պետական երաշխիքների տրամադրմանն ուղղված պետական աջակցության մակարդակը:

31. Ապրանքի, ծառայության, արժեթղթերի, ձեռնարկության (գույքային համալիրի) կամ դրա մի մասի, կազմակերպության կանոնադրական ֆոնդի մասնաբաժնի (ներառյալ բաժնետոմսերի ձեռքբերումը), այլ գույքի, մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների և այլնի շուկայականից բարձր գնով ձեռքբերման ժամանակ գյուղատնտեսությանը տրամադրվող աջակցության ծավալը հաշվարկվում է որպես տարբերություն՝ ձեռք բերված օբյեկտների համար փաստացի վճարված գումարի և այն գումարի միջև, որը կպահանջվեր, որ վճարվեր տվյալ օբյեկտների համար շուկայում ձևավորված գներով:

Պետության ծախսերը՝ ուղղված բաժնետոմսերի ձեռքբերմանը, ձեռնարկության կանոնադրական կապիտալում իր մասնաբաժնի ավելացմանը և այլնի, որոնցով պահպանում են սովորական ներդրումային գործելակերպի պայմանները, չեն դասվում պետական աջակցության միջոցների շարքին:

32. Անդամ պետությունների կամ վարչատարածքային միավորների բյուջեներում անհրաժեշտ վճարների գանձումից ամբողջական կամ մասնակի

հրաժարվելու դեպքում աջակցության ծավալը համապատասխանում է գյուղատնտեսական ապրանքի արտադրողի կողմից բյուջեի մասով չկատարված ֆինանսական պարտավորությունների գումարին՝ ներառյալ այն պարտավորությունները, որոնք կառաջանային այն դեպքում, երբ աջակցությունը չի տրամադրվում: Պարտավորության կատարումը հետաձգելու դեպքում գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալը սահմանվում է այն գումարի չափով, որն անհրաժեշտ է վճարել տոկոսների միջոցով՝ հետաձգված պարտավորությանը հավասար քանակությամբ հասանելի վարկային շուկայում ստացված փոխառության միջոցների օգտագործման համար:

33. Ապրանքների կամ ծառայությունների արտոնյալ պայմաններով կամ անհատույց տրամադրման դեպքում գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալը սահմանվում է որպես տարբերություն ապրանքների կամ ծառայությունների շուկայական արժեքի և դրանց ձեռքբերման (տրամադրման) համար փաստացի վճարված գումարի միջև:

34. Գնային աջակցության ծավալը, որը միավորում է շուկայական գների մակարդակի պահպանմանն ուղղված միջոցները, սահմանվում է որպես արտադրյալ՝ այն որոշակի տեսակի գյուղատնտեսական ապրանքի քանակության, որի նկատմամբ կիրառվում են կարգավորվող գներ կամ գների կարգավորման միջոցներ, և կարգավորվող ներքին գնի ու համաշխարհային հենանիշային գնի տարբերության՝ տեղեկատվության ճշգրտմամբ՝ ելնելով ապրանքների (օրինակ՝ կաթի բազիսային յուղայնություն) որակից և վերամշակման աստիճանից: Գների պահպանմանն ուղղված բյուջետային ծախսերը (օրինակ՝ գնման և պահպանման ծախսերը) գնային աջակցության ծավալի հաշվարկի մեջ չեն ներառվում:

VI. Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության մասին ծանուցագրերը

35. Անդամ պետությունները միմյանց և Հանձնաժողովին գրավոր տեղեկացնում են հաջորդ տարում իրականացվելիք՝ գյուղատնտեսությանը պետական աջակցություն տրամադրելուն ուղղված ծրագրերի մասին, որոնք պետք է իրականացվեն դաշնային կամ հանրապետական, ինչպես նաև վարչատարածքային մակարդակով՝ ներառյալ գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության տրամադրման կարգի և ծավալների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Ծանուցագիրը պետք է բավականաչափ տեղեկություններ պարունակի, որպեսզի յուրաքանչյուր անդամ պետության լիազոր մարմինները և Հանձնաժողովը կարողանան գնահատել անդամ պետությունների կողմից գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության չափը և դրա համապատասխանությունը սույն Արձանագրությանը: Անդամ պետությունները գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական

աջակցության մասին տեղեկատվությունը չեն դասակարգում որպես սահմանափակ մատչելիությամբ տեղեկատվություն: Անդամ պետությունները միմյանց և Հանձնաժողովին յուրաքանչյուր տարի, մայիսի 1-ից ոչ ուշ, ուղարկում են ծանուցագրեր:

36. Անդամ պետությունները միմյանց և Հանձնաժողովին են ուղարկում սույն հոդվածի 35-րդ կետում նշված ծանուցագրերը, որոնք պարունակում են դաշնային և հանրապետական բյուջեի նախագծերի ծախսային մասեր՝ տրամադրվող ըստ բաժինների, ենթաբաժինների և ծախսերի գործառական ու գերատեսչական դասակարգման տեսակների, ինչպես նաև՝ գյուղատնտեսությանը պետական աջակցության տրամադրման կարգի և ծավալների վերաբերյալ նորմեր: Անդամ պետությունների վարչատարածքային միավորների բյուջեների ծախսերը ցանկացած այլ ձևով արտացոլվում են ծանուցագրերում:

37. Դաշնային կամ հանրապետական, այդ թվում՝ վարչատարածքային միավորների մակարդակով իրականացվող գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծավալների և ուղղությունների մասին տեղեկատվության աղբյուրների ցանկը տրամադրվում է անդամ պետության կամ անդամ պետության լիազոր մարմնի կողմից՝ այլ անդամ պետության կամ Հանձնաժողովի պահանջով:

38. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինները միմյանց և Հանձնաժողովին՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա դեկտեմբերի 1-ը, հաշվետու տարում իրենց պետության տարածքում գյուղատնտեսությանը տրամադրված պետական աջակցության մասին ծանուցագրեր են ուղարկում:

39. Ընթացիկ տարում գյուղատնտեսությանը տրամադրվող պետական աջակցության ծրագրերի և հաշվետու տարում գյուղատնտեսությանը պետական աջակցություն տրամադրելու մասին ծանուցագրերի ձևը մշակվում է Հանձնաժողովի կողմից անդամ պետությունների հետ միասին և հաստատվում է Հանձնաժողովի կողմից:

VII. Անդամ պետությունների պատասխանատվությունը

40. Այն դեպքում, երբ անդամ պետություններից որևէ մեկը խախտում է սույն Արձանագրության 6-րդ և 8-րդ կետերի դրույթները, այդպիսի անդամ պետությունը խելամիտ ժամկետներում դադարեցնում է այնպիսի միջոցների տրամադրումը, որոնք առավելապես խաթարող ազդեցություն են գործում առևտրի վրա, կամ այն միջոցների տրամադրումը, որոնք առևտրի վրա թույլատրված ծավալից ավելի խաթարող ազդեցություն են գործում, և մյուս անդամ պետություններին վճարում է փոխհատուցում՝ առևտրի վրա առավելապես խաթարող ազդեցություն գործող միջոցների ծավալին կամ առևտրի վրա թույլատրված ծավալից ավելի խաթարող

ազդեցություն գործող միջոցներին հավասար չափով: Փոխհատուցման վճարման կարգը սահմանում է Հանձնաժողովի խորհուրդը: Անդամ պետության կողմից նշված փոխհատուցումը չվճարելու դեպքում այլ անդամ պետություններ իրավունք ունեն պատասխան միջոցներ ձեռնարկելու:
